

USTAWA

z dnia 18 kwietnia 1985 r.

o rybnactwie śródlądowym.

Art. 1. 1. Ustawa reguluje warunki chowu, hodowli i połowu ryb w powierzchniowych wodach śródlądowych, zwanych dalej „wodami”, oraz amatorski połów ryb i ochronę rybactwa w tych wodach.

2. Za chów ryb uważa się działania zmierzające do utrzymywania i zwiększania produkcji ryb; a za hodowlę — chów połączony z dobozem i selekcją, w celu zachowania i poprawienia wartości użytkowej ryb.

3. Za amatorski połów ryb uważa się pozyskiwanie ich wędką lub kuszą.

4. Przepisy ustawy nie naruszają postanowień umów

międzynarodowych dotyczących gospodarki rybackiej w wodach granicznych.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do warunków chowu, hodowli oraz połowu raków i minogów, z tym że rak błotny i rak szlachetny nie mogą być przedmiotem amatorskiego połowu.

2. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem — Kierownikiem Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w drodze rozporządzenia, może określać warunki chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie, do których stosuje się odpowiednio przepisy ustawy.

Art. 3. Na wprowadzanie do wód gatunków ryb, które w Polsce nie występują, jest wymagane zezwolenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, wydane w porozumieniu z Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Ministrem — Kierownikiem Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

Art. 4. Do chowu, hodowli i połowu ryb jest uprawniony posiadacz gruntów pod wodami stojącymi, a na wodach płynących — ten, kto otrzymał pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód do celów rybackich, zwani dalej „uprawnionymi do rybactwa”.

Art. 5. Osoba dokonująca połowu ryb na rzecz uprawnionego do rybactwa jest obowiązana posiadać jego upoważnienie.

Art. 6. 1. Uprawniony do rybactwa jest obowiązany prowadzić racjonalną gospodarkę rybacką.

2. Racjonalna gospodarka rybacka polega na pełnym wykorzystaniu możliwości produkcyjnych wód zgodnie z istniejącymi warunkami przyrodniczymi, jak również stanem wiedzy technicznej i technologicznej.

3. W razie niewykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, a zwłaszcza gdy uprawniony do rybactwa osiąga w okresie trzech kolejnych lat wyniki niższe o 1/3 od przeciętnych uzyskiwanych w podobnych warunkach przez innych uprawnionych, terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego może stosować środki przewidziane w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. Terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach, a zwłaszcza w razie zanieczyszczenia wód uniemożliwiającego chów lub hodowlę ryb albo masowego wystąpienia chorób ryb, może zwolnić od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, lub uznać zbiornik wodny za nieprzydatny do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej na czas określony.

Art. 7. 1. Amatorski połów ryb może uprawiać osoba posiadająca dokument uprawniający do takiego połowu, zwany dalej „kartą wędkarską” lub „kartą łowiectwa podwodnego”, a jeżeli połów ryb odbywa się w wodach uprawnionego do rybactwa — posiadająca ponadto jego zezwolenie.

2. Z obowiązku posiadania karty wędkarskiej są zwolnione osoby do lat 16, z tym że mogą one uprawiać amatorski połów ryb wyłącznie pod opieką osoby posiadającej taką kartę.

3. Z obowiązku posiadania karty wędkarskiej lub karty łowiectwa podwodnego są zwolnione osoby uprawiające amatorski połów ryb w wodach uprawnionej do rybactwa osoby fizycznej, jeżeli uzyskały od niej zezwolenie na ich połów w tych wodach.

4. Kartę wędkarską lub kartę łowiectwa podwodnego wydaje społeczna organizacja amatorskiego połowu ryb po złożeniu przez osobę zainteresowaną egzaminu w zakresie ochrony i połowu ryb; z obowiązku składania egzaminu są zwolnione osoby posiadające średnie lub wyższe wykształcenie w zakresie rybactwa śródlądowego.

5. Społeczna organizacja amatorskiego połowu ryb za przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w ust. 4, i wydanie karty wędkarskiej lub karty łowiectwa pod-

wodnego pobiera opłaty w wysokości ustalonej w przepisach wydanych na podstawie art. 21.

6. Uprawniony do rybactwa za wydane zezwolenie na uprawianie amatorskiego połowu ryb może pobierać opłatę w wysokości przez siebie ustalonej.

Art. 8. 1. Zabrania się połowu ryb:

- 1) w wypadkach określonych przepisami o ochronie przyrody,
  - 2) o wymiarach ochronnych,
  - 3) w okresie ochronnym,
  - 4) w odległości mniejszej niż 200 m od budowli i urządzeń hydrotechnicznych,
  - 5) sieciami innymi niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 21,
  - 6) narzędziami elektrycznymi nie odpowiadającymi obowiązującym normom,
  - 7) środkami trującymi i odurzającymi,
  - 8) narzędziami kałeczącymi, z wyjątkiem sznurów hakowych, pęczków hakowych, haczyka wędki i harpuna kuszy,
  - 9) materiałami wybuchowymi,
  - 10) przez ich głośzenie,
  - 11) przy pomocy przynęty holowanej za obiektem pływającym,
  - 12) wędką:
    - a) w odległości mniejszej niż 50 m od rozstawionych w wodzie narzędzi połowowych uprawnionego do rybactwa,
    - b) w odległości mniejszej niż 75 m od znaku oznaczającego dokonywanie podwodnego połowu ryb kuszą,
    - c) przez podnoszenie i opuszczanie przynęty w sposób ciągły, z wyjątkiem łowienia ryb pod lodem,
  - 13) kuszą:
    - a) ryb łososiowatych,
    - b) na szlaku żeglownym,
    - c) od dnia 15 października do dnia 15 maja,
    - d) przy użyciu specjalnych aparatów do oddychania w wodzie,
    - e) w odległości mniejszej niż 75 m od innych osób oraz ustawionych w wodzie narzędzi połowowych.
2. Zabrania się pozyskiwania ikry ryb, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz niszczenia ikry złożonej na tarliskach.

Art. 9. 1. Ryby złowione z naruszeniem przepisu art. 8 ust. 1 pkt 1—3, jeżeli są żywe, niezwłocznie wypuszcza się do tego samego łowiska, z zachowaniem niezbędnej staranności.

2. Jeżeli podczas jednego połowu masa ryb, wymienionych w art. 8 ust. 1 pkt 2, przekroczy 10% w razie użycia narzędzia ciągnionego, a 5% w razie użycia narzędzia stawnego — niezwłocznie wypuszcza się wszystkie ryby do tego samego łowiska, z zachowaniem niezbędnej staranności.

Art. 10. 1. Zabrania się przechowywania, przetworstwa, przewożenia i wprowadzania do obrotu ikry i ryb złowionych z naruszeniem przepisów art. 8 i 9.

2. Osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca ryby do obrotu jest obowiązana posiadać dokument stwierdzający ich pochodzenie.

Art. 11. Zabrania się połowu ryb i raków przez wyciąganie ich z nor oraz naruszania nor.

Art. 12. 1. Wody płynące, stanowiące własność państwa, przydatne do chowu lub hodowli ryb dzieli się na obwody rybackie.

2. Na prowadzenie rybactwa w obwodzie może być wydane pozwolenie wodnoprawne tylko jednej osobie fizycznej lub prawnej.

Art. 13. 1. Na wodach o warunkach biologicznych i hydrotechnicznych szczególnie przydatnych do prowadzenia chowu lub hodowli ryb mogą być ustanawiane obręby hodowlane, w ramach obwodu rybackiego lub poza nim.

2. Wstęp do obrębu hodowlanego wymaga uzgodnienia z uprawnionym do rybactwa.

3. W obrębie hodowlanym nie obowiązują uprawnionego do rybactwa zakazy, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2—7 i ust. 2.

Art. 14. 1. W ramach obwodu rybackiego, w wodach, w których znajdują się miejsca stałego tarła oraz rozwoju narybku, gromadnego zimowania i przepływu ryb, mogą być ustanawiane obręby ochronne.

2. W obrębach ochronnych zabrania się połowu oraz czynności szkodliwych dla ryb, a w szczególności naruszania urządzeń tarliskowych, dna zbiornika i roślinności wodnej, uprawiania sportów motorowodnych i urządiania kąpielisk.

Art. 15. 1. Obwody rybackie, obręby hodowlane i obręby ochronne ustanawia terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

2. Zarządzenia o ustanowieniu obwodów rybackich, obrębów hodowlanych i obrębów ochronnych podlegają ogłoszeniu we właściwym wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 16. Uprawniony do rybactwa jest obowiązany oznakować obręby hodowlane i ochronne.

Art. 17. 1. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, a zwłaszcza do celów zarybieniowych, hodowli, ochrony zdrowia ryb oraz do celów naukowo-badawczych, terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego może zezwalać na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2—7 i ust. 2 oraz w art. 10 ust. 1, a także na dokonywanie połowu ryb w obrębach ochronnych.

2. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w wypadkach, o których mowa w ust. 1, może zezwalać na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1.

Art. 18. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa właściwość terenowych organów administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego w dziedzinie rybactwa na rzekach, którymi przebiega granica województw.

2. W odniesieniu do wód jezior i innych zbiorników wodnych, przez które przebiega granica województw, w dziedzinie rybactwa jest właściwy terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego tego województwa, na którego terenie znajduje się większa część powierzchni wody. W innych wypadkach, w stosunku do takich wód, właściwość w dziedzinie rybactwa ustalają, w drodze porozumienia, zainteresowane terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

Art. 19. 1. W wypadku wystąpienia wody poza linię brzegu, zabrania się czynienia przeszkód w jej odpływie.

2. Uprawniony do rybactwa może wejść na zalany grunt w celu połowu ryb. Posiadaczowi gruntu zalanego wodą przysługuje odszkodowanie za szkody związane z wejściem na jego grunt i połowem ryb.

3. Ryby nie wyłowione w ciągu miesiąca od zalania gruntu stanowią pożytki, do których pobierania jest uprawniony posiadacz gruntu.

Art. 20. 1. Sieć rybacką może posiadać wyłącznie uprawniony do rybactwa.

2. Sprzęt pływający służący do połowu ryb podlega obowiązkowi oznakowania i rejestracji.

3. Rejestrację sprzętu, o którym mowa w ust. 2, prowadzi terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego.

Art. 21. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem — Kierownikiem Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) szczegółowe warunki uprawiania amatorskiego połowu ryb,
- 2) organizację społeczną uprawnioną do przeprowadzania egzaminów w zakresie ochrony i połowu ryb, wydawania kart wędkarskich oraz kart łowiectwa podwodnego,
- 3) wysokość opłat pobieranych za czynności wymienione w pkt 2,
- 4) szczegółowe warunki ochrony i połowu ryb, narzędzia połowowe, zasady ustanawiania obwodów rybackich, obrębów hodowlanych i ochronnych, oznakowania obrębów i sprzętu pływającego służącego do połowu ryb oraz rejestracji tego sprzętu.

Art. 22. 1. Tworzy się Państwową Straż Rybacką.

2. Zadaniem Państwowej Straży Rybackiej jest kontrola przestrzegania ustawy oraz przepisów wydanych na jej podstawie.

3. Państwowa Straż Rybacka podlega terenowym organom administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

4. Strażnicy Państwowej Straży Rybackiej są pracownikami urzędów wojewódzkich oraz urzędów miast stołecznych Warszawy, Krakowa i Łodzi.

5. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w porozumieniu z Ministrami Administracji i Gospodarki Przestrzennej oraz Spraw Wewnętrznych, określa zasady, którym mają odpowiadać regulaminy Państwowej Straży Rybackiej. Regulaminy Państwowej Straży Rybackiej uchwalają wojewódzkie rady narodowe.

Art. 23. 1. W czasie wykonywania czynności służbowych strażnik Państwowej Straży Rybackiej jest uprawniony do:

- 1) kontroli dokumentów uprawniających do połowu ryb — osób dokonujących połowu,
- 2) kontroli ilości, masy i gatunków odłowionych ryb oraz przedmiotów służących do ich połowu,
- 3) zabezpieczania porzuconych ryb i przedmiotów służących do ich połowu w wypadkach niemożności ustalenia ich posiadacza,
- 4) żądania wyjaśnień i wykonywania czynności niezbędnych do przeprowadzania kontroli, a w wypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia ustawy lub przepisów wydanych na jej podstawie:

- a) zatrzymywania za pokwitowaniem dokumentów, o których mowa w pkt 1, z tym że dokumenty te wraz z wnioskiem o ukaranie przekazuje się w terminie 7 dni właściwemu kolegium do spraw wykroczeń,
  - b) odebrania za pokwitowaniem ryb i przedmiotów służących do ich połowu, z tym że ryby należy przekazać za pokwitowaniem uprawnionemu do rybactwa, a przedmioty zabezpieczyć,
  - c) sprawdzania pomieszczeń i środków transportowych w miejscach dokonywanego połowu,
  - d) doprowadzenia do najbliższego urzędu spraw wewnętrznych albo komisariatu lub posterunku Milicji Obywatelskiej osób, w stosunku do których zachodzi uzasadniona potrzeba podjęcia dalszych czynności wyjaśniających,
- 5) występowania w charakterze oskarżyciela publicznego przed kolegium do spraw wykroczeń.

2. W czasie wykonywania czynności służbowych strażnik Państwowej Straży Rybackiej ma prawo noszenia służbowej broni palnej krótkiej, zwanej dalej „bronią palną”, i ręcznego miotacza gazu oraz jest obowiązany do noszenia munduru i oznaki Państwowej Straży Rybackiej.

3. W razie naruszenia lub zagrożenia naruszenia ustawy oraz przepisów wydanych na jej podstawie, strażnik Państwowej Straży Rybackiej, w celu zmuszenia do podporządkowania się jego poleceniom, ma prawo zastosować środki przymusu bezpośredniego polegające na użyciu siły fizycznej, psa służbowego lub ręcznego miotacza gazu.

4. Jeżeli zastosowanie środków przymusu bezpośredniego okaże się niewystarczające, strażnik Państwowej Straży Rybackiej ma prawo użycia broni palnej w następujących wypadkach:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie jego lub innej osoby,
- 2) przeciwko osobie, która usiłuje przemocą odebrać mu broń,
- 3) przeciwko osobie, która wezwana do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia nie stosuje się do tego wezwania, a jej zachowanie wskazuje na bezpośredni zamiar ich użycia przeciwko strażnikowi lub innej osobie.

5. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni, i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innych osób.

6. Środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej nie używa się wobec kobiet o widocznej ciąży, ludzi w podeszłym wieku, dzieci do lat 13 i osób ułomnych o widocznym kalectwie.

7. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki użycia siły fizycznej, psa służbowego, ręcznego miotacza gazu oraz broni palnej przez strażników Państwowej Straży Rybackiej.

8. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, określa zasady przydziału, przechowywania i ewidencjonowania

broni palnej i amunicji oraz ręcznych miotaczy gazu.

Art. 24. 1. Wojewódzkie rady narodowe mogą utworzyć Społeczną Straż Rybacką albo wyrazić zgodę na utworzenie Społecznej Straży Rybackiej przez zainteresowane organizacje społeczne lub uprawnionych do rybactwa.

2. Zadaniem Społecznej Straży Rybackiej jest współdziałanie z Państwową Strażą Rybacką w zakresie kontroli przestrzegania ustawy oraz przepisów wydanych na jej podstawie.

3. Społeczna Straż Rybacka podlega terenowym organom administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

4. Strażnikiem Społecznej Straży Rybackiej może być osoba posiadająca kwalifikacje strażnika Państwowej Straży Rybackiej.

5. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w porozumieniu z Ministrami Administracji i Gospodarki Przestrzennej oraz Spraw Wewnętrznych, określa zasady, którym mają odpowiadać regulaminy Społecznej Straży Rybackiej. Regulaminy Społecznej Straży Rybackiej uchwalają wojewódzkie rady narodowe.

Art. 25. 1. Strażnikowi Społecznej Straży Rybackiej przysługują uprawnienia, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1—3 i 4 lit. b).

2. Strażnik Społecznej Straży Rybackiej podczas i w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1—3 i 4 lit. b):

- 1) korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym,
- 2) jest obowiązany nosić oznakę Społecznej Straży Rybackiej oraz na żądanie okazywać legitymację wystawioną przez terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

Art. 26. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa prawa i obowiązki, pracownice, zasady wynagradzania, wzory oznak i umundurowania strażników Państwowej Straży Rybackiej oraz wzór oznaki i legitymacji strażnika Społecznej Straży Rybackiej.

2. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w porozumieniu z Ministrami Administracji i Gospodarki Przestrzennej oraz Spraw Wewnętrznych, określa zasady współpracy Państwowej Straży Rybackiej ze Społeczną Strażą Rybacką.

Art. 27. 1. Kto:

- 1) poławia ryby, raki i minogi, nie będąc uprawnionym do rybactwa (art. 4),
- 2) dokonuje połowu ryb, raków i minogów bez upoważnienia, o którym mowa w art. 5,
- 3) dokonuje amatorskiego połowu ryb i minogów bez dokumentów lub zezwolenia, o których mowa w art. 7 ust. 1, uprawniających do takiego połowu,
- 4) narusza zakazy określone w art. 8, 10 ust. 1 oraz w art. 11, art. 14 ust. 2 i art. 19 ust. 1,
- 5) narusza przepisy art. 2, 3, 9, 10 ust. 2 oraz art. 13 ust. 2, art. 16 i 20 ust. 1 i 2,
- 6) narusza oznakowania obreńców hodowlanych i ochronnych (art. 16 i 21 pkt 4) bądź, nie będąc do tego uprawniony, umieszcza takie oznakowania

— podlega karze aresztu lub ograniczenia wolności albo grzywny.

2. W razie ukarania za wykroczenia wymienione w ust. 1 orzeka się:

- 1) **nawiązkę** na rzecz pokrzywdzonego uprawnionego do rybactwa, w wysokości pięciokrotnej wartości przywłaszczonych ryb, raków i minogów,
- 2) **przebieg narzędzi lub innych przedmiotów**, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia wykroczenia, a także przedmiotów pochodzących bezpośrednio lub pośrednio z wykroczenia,
- 3) **zakaz amatorskiego połowu ryb i minogów** na okres od 3 miesięcy do roku.

3. W wypadku orzeczenia kary dodatkowej, o której mowa w ust. 2 pkt 3, orzeka się o **cofnięciu karty wędkarskiej lub karty łowiectwa podwodnego**.

Art. 28. Wydane na podstawie dotychczasowych przepisów karty wędkarskie zachowują ważność do dnia 31 grudnia 1987 r. Osoby posiadające te karty, przy ich wymianie w terminie określonym w zdaniu poprzednim na karty wymagane według przepisów tej ustawy, są zwolnione z obowiązku składania egzaminu, o którym mowa w art. 7 ust. 4.

Art. 29. Traci moc ustawa z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. Nr 35, poz. 357, z 1934 r., Nr 110, poz. 976, z 1951 r., Nr 14, poz. 110 i z 1961 r., Nr 5, poz. 33).

Art. 30. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1985 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*